

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Історичний факультет

Затверджено
на засіданні Приймальної комісії
Львівського національного університету
імені Івана Франка
____ 2020 р. (протокол № ____)
Ректор
____ В.П. Мельник

**Програма
фахових вступних випробувань на ОС "магістр"
за спеціальністю "054 Соціологія"**

Затверджено
на засіданні Вченої ради історичного
факультету Львівського національного
університету імені Івана Франка
11.02.2020 р. (протокол №7)
Голова ради
____ Качараба С.П.

Вступ до спеціальності

Предметне поле соціології, її призначення в суспільстві (завдання та функції). Рівні аналізу та структура соціологічного знання. Особливості соціологічного мислення. Соціальні закони: сутність, різновиди, характерні ознаки. Понятійно-категоріальний апарат соціології. Суспільство як соціальний феномен: сутність, характерні ознаки, основні критерії типології. Основні підсистеми суспільства. Соціальні інститути як структурні компоненти суспільства: поняття, функції, характерні ознаки, різновиди. Особистість у системі соціальних взаємодій, соціальні статуси та ролі. Соціалізація як процес інтеграції індивіда у суспільство, її особливості та основні форми. Поняття соціальної мобільності. Соціальна група та міжособова взаємодія. Квазігрупи та їх різновиди. Поняття конкретно-соціологічного дослідження, його інструментарій. Професія соціолога та спектр діяльності. Основні вимоги до соціолога-професіонала: знання, вміння, навички, професійно-ділові якості. Поняття професійної етики. Професійний кодекс соціолога.

Загальна соціологічна теорія.

Предметна специфіка соціології в системі суспільствознавства, об'єкт і предмет соціології. Структура системи соціологічного знання. Суспільство як специфічна система. Культура як інтегративна цілісність матеріального і духовного. Суспільство як соціальна система, його системна специфіка. Елементи соціальної системи як відносно автономні підсумки соціального цілого. Система соціальних відносин: акт, дія, зв'язок, взаємодія. Соціальні процеси, соціальні зв'язки. Інтеграція, дезінтеграція, девіація, соціальний контроль, соціальний конфлікт. Соціальна структура як елемент соціальної системи. Типологія соціальних груп. Процеси групової динаміки. Соціальна стратифікація як процес відтворення соціально-структурних елементів. Соціальний статус в системі соціальної стратифікації. Соціальна мобільність, її типи та чинники. Соціальні інститути як система організації та відтворення системи суспільних відносин. Структурні компоненти соціальних інститутів та технологія їх функціонування. Співвідношення понять "індивід", "людина", "особа", "особистість". Основні етапи соціалізації індивіда.

Соціальна статистика

Поняття соціальної статистики. Галузі соціальної статистики. Статистична закономірність. Статистична сукупність. Варіація. Види статистичних ознак. Статистичне дослідження. Види статистичного спостереження. Статистичний ряд розподілу – варіаційний, ранжований. Основні формати аналізу отриманих зведених даних статистичного дослідження. Закон великих чисел. Вимірювання. Типи шкал вимірювання. Кумулятивна частота. Статистичний показник. Генеральна сукупність. Вибіркова сукупність – валідність і надійність. Допустима помилка вибірки. Міри описової статистики числових вибірок. Центральні моменти випадкової величини. Інферентна статистика. Точкове та інтервальне статистичне оцінювання. Трансформовані значення, стандартизоване значення. Нормальний розподіл.

Методи збору соціологічної інформації

Загальна методологія статистичних соціологічних досліджень. Типи кількісних емпіричних досліджень. Види анкетних опитувань. Концепція/ ескізний проект статистичного соціологічного дослідження: призначення, структура та принципи укладання. Програма статистичного соціологічного дослідження: призначення, структура та принципи формування. Проект статистичного соціологічного дослідження: призначення, структура та засоби реалізації. Типи шкал вимірювання: номінальна, порядкова, метрична, інтервальна. Інтегровані шкали вимірювання – соціологічні індекси. Принципи готовування інструментарію (стандартизованої анкети) статистичного опитування. Формулювання варіантів запитань стандартизованої анкети та віял відповідей на них. Вибіркова сукупність: основні характеристики, надійність й валідність. Основні методи конструювання вибірки. Розрахунок об'єму і допустимої помилки вибірки. Конструювання багатошаблевих вибіркових сукупностей зі застосуванням різних методів. Календарний план робіт, розрахунок необхідних людських ресурсів, плановий кошторис. Збір даних методом “віч-на-віч інтерв’ю”: технологія та етапи робіт. Техніка інтерв’ювання. Етапи опрацювання анкетних даних. Розробка технічної документації при організації масових опитувань (інструкції, контрольні листи, скринери, картки, маршрутні листи, стимульний матеріал і т.п.). Менеджмент інтерв’юерів: основні вимоги до інтерв’юера; види інтерв’юерів; підбір, інструктаж та контроль роботи інтерв’юерів; “ефект інтерв’юера” та протидія йому. Методичні та процедурні засади збору соціологічної інформації методами інтернет-опитування. Методичні та процедурні особливості збору соціологічної інформації методом телефонного інтерв’ю (PATI, CATI). Представлення результатів проекту. Особливості укладання звіту за результатами статистичного соціологічного дослідження. Імплікація: готовування нових проектів.

Історія соціології (Передісторія соціології)

Історія соціології як предмет вивчення. Етапи формування знань про суспільство. Предмет історії соціології. Місце історії соціології в системі соціологічного знання. Предмет соціології, історії соціології та історичної соціології. Проблема періодизації історії соціології та можливі критерії виділення періодів. Історія соціології та історія соціальної думки: загальне та особливe. Особливості розвитку соціології у різних країнах. Універсальне і специфічне в розвитку соціологічного знання. Основні підходи до аналізу історико-соціологічного процесу: хронологічний, проблемний, національний, персоніфікований. Школи, парадигми, напрями, перспективи в соціології. Мультипарадигмальність сучасної соціології. Міждисциплінарний підхід, «соціологізація» близьких за предметом наук. Історична соціологія: проблеми і перспективи. Ретроспективний аналіз в соціології.

Розвиток соціальних поглядів Стародавнього світу. Соціальні погляди епохи Середньовіччя Соціальне знання та дослідження Нового часу (XVII – поч. XIX ст.) Соціологічні ідеї консерватизму, лібералізму та утопічного соціалізму. Виникнення та розвиток соціології у XIX ст. Соціально-історичні передумови виникнення соціології. Позитивізм О. Канта. Оцінка і переоцінка ідей О. Канта в історико-соціологічному контексті розвитку соціологічної думки. Еволюціоністська соціологія Г. Спенсера. Загальна характеристика соціологічного натуралізму. Натуралістичні школи у

соціології др. пол. XIX – поч. ХХ ст. Соціал-дарвінізм. Расово-антропологічна школа. Географічний напрямок у соціологічній думці XIX ст. Соціологічна концепція марксизму. К. Маркс та Ф. Енгельс. Вплив марксизму на політичне життя, ідеологію та суспільні науки XIX – поч. ХХ ст. Психологічний напрям у соціології XIX поч. ХХ ст. Передумови виникнення психологічного напрямку в соціології. Криза натуралізму в соціології. Виникнення та розвиток психології як науки. «Психологія народів» В. Лацаруса і Г. Штейнталя, В. Вундта. Психологія натовпу Г. Лебона. Теорія наслідування Г. Тарда. Еволюційно-психологічний напрямок в американській соціології: Л. Уорд, Ф. Гіддінс. Інстинктивізм У. Мак-Даугала. Інтеракціонізм Ч. Х. Кулі, У. А. Томаса та Дж. Г. Міда.

Історія соціології (Класична соціологія)

Причини виникнення класичної соціології к. XIX – п. ХХ ст. Соціологічна концепція Е. Дюркгайма Французька соціологія поч. ХХ ст. Школа Е. Дюркгайма Внутрішня суперечливість соціологічних поглядів Е. Дюркгайма. Антипозитивізм в соціології і формування академічної соціології у Німеччині. Німецька соціологічна класика. Формальна соціологія (к. XIX – п. ХХ ст.): Ф. Тьонніс як засновник німецької класичної соціології. Формальна соціологія Г. Зіммеля. Соціологічне вчення М. Вебера. Німецька соціологія між світовими війнами. Соціологія і націонал-соціалізм Інститут соціальних досліджень і Франкфуртська школа Критична теорія суспільства. Неомарксизм Франкфуртської школи. Італійська соціологія к. XIX - поч. ХХ ст. Політична соціологія в Італії між світовими війнами. Соціологічна система В. Парето. Значення історії західної соціології к. XIX - поч. ХХ ст. для подальшого розвитку соціології як науки Розвиток національних шкіл у соціології на поч. ХХ ст. Соціологія ХХ ст.: загальна характеристика, предмет, періодизація. Соціологічні аспекти психоаналізу. Неофрейдистські концепції. Гуманізм соціологічної концепції Е. Фромма. Соціологія в Австрії поч. ХХ ст. Неомарксизм Д.(Г.) Лукача, А. Грамші. Ранній функціоналізм. Британська школа соціальної антропології. Ранній етап у розвитку американської соціології. Особливості виникнення і розвитку соціології США. Американська соціологія: діалектика загального та особливого у виникненні та розвитку. Чиказька школа в соціології. Її основні етапи, досягнення, значення для наступного розвитку соціології. Емпірична соціологія в США у 1920-1930 рр. Чиказька соціологічна школа: зародження, розквіт і занепад.

Історія соціології (Європейська та американська соціологія ХХ ст.)

Основні парадигми соціології ХХ ст. Характерні риси новітньої соціології. Структурні парадигми. Структурно-функціональний аналіз та теорія дії Т. Парсонса. Вчення Т. Парсонса про соціальну поведінку. Р. Мертон: розвиток структурно-функціонального аналізу. Радикальна соціологія в Америці. Критика структурного функціоналізму. Ч. Р. Міллз, А. Гоулднер, І. Горовіц Ч. Міллз та А. Гоулднер: переосмислення соціальної теорії. «Соціологія соціології» А. Гоулднера. Соціологія конфлікту. Конфлікти у суспільстві та їх наслідки. Інтерпретативна парадигма. Основні положення символічного інтеракціонізму. Теорія соціального обміну та біхевіористська соціологія: Дж. Хоманс та П. Блау. Феноменологічний напрям у соціології. Поняття феноменологічної соціології та її теоретичні джерела.

Етнометодологія: сучасні різновиди. Інтегральна соціологія. “Соціальна і культурна динаміка” П. Сорокіна. Сучасні теоретичні пошуки у соціології. Основні напрями та особливості сучасної західної теоретичної соціології. Висновки і перспективи розвитку соціології у к. ХХ ст.

Історія соціологічної думки в Україні

Особливості формування та становлення соціологічної думки в Україні. Історія української соціології як предмет вивчення. Етапи формування знань про українське суспільство. Універсальне і специфічне в розвитку соціологічного знання. Формування та розвиток української академічної соціології. Женевський гурток. Політична соціологія М. Драгоманова. Соціологічні проблеми в творчості О. Потебні. Соціологічна думка в Україні та Росії на поч. ХХ ст. Б. Кістяківський та його проект створення наукової соціології. Соціологічний підхід М. Грушевського. Українська соціологія поч. ХХ ст. в еміграції. Соціологічна концепція М. Шапovala. Український інститут громадознавства у Празі. «Класократична» версія моделювання української державності В. Липинського. Соціологічні погляди В. Старосольського. Соціологічні погляди О.Бочковського. Соціологічні студії в еміграції після Другої світової війни. Українська радянська соціологія. Українська соціологія сьогодні: досягнення та проблеми розвитку. Система організації та координації соціології як науки у сучасній Україні (указ Президента «Про розвиток соціологічної науки в Україні» від 25 квітня 2001 р.) Соціологічні установи та центри. Інститут соціології НАН України. Соціологічна асоціація України. Система соціологічної освіти в сучасній Україні. Соціологічні факультети, відділи, кафедри. Актуальні дослідницькі проблеми сучасної української соціології. Сучасний стан та перспективи розвитку соціології в Україні та Європі.

Теорія ймовірностей та математична статистика

Ймовірність події. Моделі розподілів ймовірностей. Умовна ймовірність. Повна ймовірність. Формула Байеса. Елементи комбінаторики. Закон великих чисел. Теорема Бернуллі. Теорема Чебишева. Центральна гранична теорема. Тестування гіпотез – нульова гіпотеза та альтернативна. Довірча ймовірність. Довірчий інтервал. Помилка першого роду. Помилка другого роду. Тест хі-квадрат для однієї числової вибірки. Ступінь свободи. Коефіцієнт Крамера. t-тест Ст'юдента для однієї вибірки. Принципи аналізу зв'язку між двома змінними – фактор, показник. Тест хі-квадрат для двох числових вибірок. t-тест Ст'юдента для двох незалежних числових вибірок. t-тест Ст'юдента для двох залежних числових вибірок. Функціональна та кореляційна залежність. Негативна та позитивна кореляція. Гомоскедастичність. Гетероскедастичність. Коефіцієнт парної кореляції Пірсона. Принципи проведення регресійного аналізу. Константа. Коефіцієнт регресії. Коефіцієнт детермінації рівняння парної регресії. Стандартна помилка оцінювання рівняння парної регресії. Однофакторний дисперсійний аналіз.

Математичні методи в соціологічних дослідженнях (частина 1)

Загальний інтерфейс середовища SPSS. Готування анкети статистичного соціологічного опитування для комп’ютерного опрацювання – створення кодувальної таблиці. Елементи програмування змінної для SPSS-файлу. Типи змінних для SPSS-файлу. Програмування змінних для даних з анкети опитування. Внесення інформації з анкети у SPSS-файл. Об’єднання даних з різних SPSS-файлів в один файл. Перевірка коректності внесеної інформації. Кодування відкритих запитань. Аналіз одновимірного частотного та відсоткового розподілів. Конструювання “віртуальної” змінної для аналізу розподілу частот та відсотків у множинних відповідях. Описова статистика числових вибірок: частотний та відсотковий розподіли, міри варіації, міри центральної тенденції, міри розподілу. Стандартизація кількісної змінної. Стандартизовані значення та нормальній розподіл. Інтервальне оцінювання характеристик генеральної сукупності. Вступ до тестування статистичних гіпотез. Перевірка статистичних гіпотез: z-тест, t-тест Ст’юдента для однієї вибірки. Основні характеристики розподілу хі-квадрат, тест хі-квадрат для однієї чисової вибірки. Програмування похідних змінних у режимі перекодування базових змінних. Редактор синтаксису. Використання редактора синтаксису для перекодування базових змінних. Відбір об’єктів для аналізу (побудова фільтрів). Обчислення похідних змінних на основі даних з декількох базових змінних. Ремонтування вибірки. Зважування випадків. Графічнеображення результатів аналізу – діаграми. Експортування об’єктів SPSS-файлу у файл програми Microsoft Word. Інформація про параметри змінних у SPSS-файлі. Системні налаштування SPSS-файлу. Довідкова система програми SPSS. Двовимірний частотний та відсотковий розподіли: фактор та показник. Дві дискретні змінні: обчислення та аналіз двовимірних частотних та відсоткових розподілів. Міри зв’язку для двох дискретних змінних. Міри зв’язку між дискретною та неперервною змінними. t-тест Ст’юдента для двох незалежних числових вибірок. Міра зв’язку між двома неперервними змінними – t-тест Ст’юдента для двох залежних числових вибірок. Порівняння середніх більше ніж 2-х незалежних числових вибірок. Апостеріорні множинні порівняння. Порівняння середніх більше ніж 2-х залежних числових вибірок. Непараметричні тести.

Математичні методи в соціологічних дослідженнях (частина 2)

Аналіз кореляцій. Поняття кореляції. Різновиди аналізу кореляцій. Сила та скерованість кореляційної залежності. Коефіцієнт парної кореляції Пірсона. Рангові коефіцієнти кореляції за Спірменом та Кенделом. Інтервали для модульних значень коефіцієнтів кореляції. Тестування гіпотез про статистичну зв’язаність (кореляцію) числових вибірок. Основні статистичні припущення для аналізу кореляційної залежності. Основні принципи інтерпретації різних коефіцієнтів кореляції. Приклади парних кореляцій. Матриця парних кореляцій. Поняття часткової кореляції. Вивчення впливу факторів на залежну змінну. Аналіз лінійної регресії – парної та множинної. Множинна лінійна регресія з категоріальними предикторами. Багатофакторний дисперсійний аналіз (factorial ANOVA). Коваріаційний аналіз (ANCOVA). Багатовимірний дисперсійний аналіз (MANOVA). Логістична регресія: основи методології. Аналіз бінарної логістичної регресії. Бінарна логістична регресія з категоріальними предикторами. Зниження розмірності: призначення та основні методологічні принципи. Методологія конструювання соціологічних індексів. Факторний аналіз: стандартний факторний аналіз з обертанням матриці за методом

варимакса. Конструювання соціологічних індексів за допомогою факторного аналізу. Багатовимірне шкалювання. Групування невеликої кількості кейзів: ієархічний кластерний аналіз. Кластерний аналіз з великою кількістю спостережень (з використанням методу к-середніх). Дискримінантний аналіз.

Соціологія масових комунікацій

Визначення поняття комунікації та масової комунікації. Структура комунікації: суб'єкти, засоби, предмет, ефекти, бар'єри, зворотній зв'язок, середовище комунікації. Теорії масової комунікації (Теорії «чарівної кулі». Теорія стереотипів. Теорія когнітивного дисонансу. Теорія навчання та теорія пізнання. Структурно-функціональний підхід. Теорія лідерів думок. Функції та дисфункції ЗМК. Теорія користі та задоволення потреб. Теорія «спіралі замовчування». Теорія встановлення «порядку денного». Теоретичні погляди Г.МакЛюена. Неомарксистський напрямок у вивчення медіа. Теорії представників Франкфуртської школи. Комунікаційні погляди Н.Лумана. Теоретичні погляди теоретиків постмодернізму. Мас-медіа в теоретичних поглядах П. Бурдье. Теорія гейткіперів. Теорія масової комунікації Мак-Квейла. Теоретичні дослідження новинних програм). Комунікативний процес: комунікатор, зміст масової комунікації, аудиторія. Поняття «старі та нові медіа». Медіа конвергенція. Рівні медіа конвергенції. Особливі риси Інтернету відносно традиційних ЗМК. Типологія аудиторії за критерієм залученості до Інтернет комунікації. Історія розвитку Інтернету. Особливості Інтернету як ЗМК. Емпіричні виміри функціонування Інтернету в Україні (за матеріалами соціологічних досліджень). Мобільна телефонія як об'єкт соціологічного аналізу. Соціальні аспекти використання мобільного телефону/смартфону. Емпіричні дослідження мобільного телефону/смартфону. Соціологічні методи дослідження ЗМК. Професійні стандарти роботи журналіста. Правове регулювання роботи журналістів. Журналістське розслідування. Журналістсько-соціологічні дослідження призначені для публікації. Соціологічні дослідження редакцій для внутрішнього користування. Особливості публікації соціологічних даних журналістами.

Соціологія управління

Управління як специфічний вид людської діяльності. Об'єкт і предмет соціології управління. Рівні і функції менеджменту. Особливості професії «менеджер». Основні теорії (школи) менеджменту ХХ ст.: класична теорія менеджменту; поведінкова теорія менеджменту; кількісна теорія менеджменту. Планування та цілі організації. SWOT – аналіз. Основні фактори побудови організації. Бюрократична модель проекту організації. Головні форми проектування організації. Організаційні зміни та інновації. Контроль у процесі управління. Написання дослідницького проекту. Формування кошторису проекту, написання заявки на його фінансування. Управління людськими ресурсами. Лідерство в організаціях. Головні теорії лідерства. Ухвалення управлінського рішення. Організаційна культура. Мотивація в організаціях. Моделі

(теорії) мотивації. Комуникація в організаціях. Управління конфліктами в організаціях. Залагодження конфлікту: основні стилі. Маніпулювання у процесі управління. Формування іміджу організації. Робота із ЗМІ.

Методологія соціологічних досліджень

Онтологія, епістемологія, методологія та методи конкретно-соціологічного дослідження. Колесо науки: дедукція та індукція. Роль парадигми при проведенні конкретно-соціологічного дослідження. Проблема дослідження причинно-наслідкового зв'язку в конкретно-соціологічних дослідженнях. Проблема надійності та валідності даних конкретно-соціологічного дослідження. Дані: квантитативне versus квалітативне, первинне versus вторинне, ретроспектива versus проспектива. Основні методи збору даних: інтерв'ювання, спостереження, вторинний аналіз. Технологія спостереження. Технологія експерименту та квазі-експерименту. Дослідження випадку (case study). Етнографічні дослідження. Вторинний аналіз, використання офіційної статистики. Критичний аналіз методу вторинного аналізу. Проблеми біангуляції та тріангуляції в конкретно-соціологічних дослідженнях. Практичні аспекти організації та проведення проекту комплексного конкретно-соціологічного дослідження.

Соціологія політики

Становлення соціології політики як науки. Соціологія політики: предмет, методи, парадигми. Політика та влада як соціальні феномени. Держава як центральний елемент політичної системи. Концептуалізації політичного простору. Стратифікація політичного простору. Суб'єкти політики. Механізми функціонування політичної сфери. Еліти: функціонування і дослідження. Соціологічне дослідження політичного лідерства. Групи інтересів, соціальні рухи та «третій сектор». Етноси і політика. Політика і релігійні групи

Політичні ідеології: феномен, історія та тенденції сучасного розвитку. Форми вияву і вивчення масової політичної свідомості. Форми і фактори політичної участі. Специфіка політичного вибору, його вивчення. Методика проведення exitpoll. Крос-національні компараторивні дослідження у галузі соціології політики. Тенденції розвитку українського суспільства у політичній сфері.

Соціологія культури

Соціологія культури як галузь соціологічного знання. Суспільство як соціокультурна система. Соціологія культури та культурологія: специфіка дослідження феномену культури, об'єкт, предмет, методи та основні завдання соціології культури. Соціо- та культурогенез. Ціннісний компонент в соціальній системі за Тьоннісом, вебером та Парсонсом. Концепція соціокультурної динаміки П.Сорокіна. Функції культури в процесі соціалізації особистості. Глобалізація та її соціокультурні наслідки. Правові та етичні принципи взаємодії культур та цивілізацій. Становлення інформаційного суспільства, соціокультурні наслідки виникнення "віртуальної" соціальної реальності та соціальних медіа. Висока та масова культура. Соціологія кіно. Комерціалізація культури. Соціальні функції мистецтва, освіти та мас-медіа. Поняття про етос, види етосів, їх взаємодія. Дисфункційні соціокультурні

явища: культура насильства, культура бідності, тюремна субкультура. Соціокультурна диференціація та нерівності. Кількісні та якісні методи у дослідженні культурної сфери.

Соціологія економіки

Об'єкт та предмет економічної соціології. Рівні соціологічного пізнання: теоретичний та емпіричний, їхній статус у становленні економічної соціології. Економічна соціологія в системі соціальних наук. Структура та функції економічної соціології.

Економічна поведінка як соціологічна проблема. Пристосовницька (адаптивна) поведінка, підприємницька (конкурентна) поведінка, протестна та партнерська економічна поведінка. Комерційна поведінка та її функції. Дистрибутивна (розподільча) поведінка. Виробнича поведінка. Споживча поведінка. Соціальний механізм регуляції трудової поведінки.

Сутність економічної культури. Економічна ментальність як індивідуально-психологічна структура особистості у сфері економічної (господарської) життєдіяльності суспільства. Функції економічної культури. Інституційний і особистісний аспекти економічної культури. Організаційна культура та її складові, принципи, чинники впливу. Технологічна культура та її компоненти. Корпоративна культура та її рівні. Ділова культура.

Сутність підприємництва та його основні функції. Соціологічні теорії підприємництва. Побудова соціального портрета підприємця (підприємництва).

Об'єкт та предмет соціології праці як галузевої соціології. Підходи до визначення предмета соціології праці. Функції соціології праці. Система категорій соціології праці. Трудова діяльність. Цільова спрямованість трудової поведінки та її форми (функціональна та економічна). Зайнятість і ринок праці. Неоднорідність ринку праці. Гнучка зайнятість. Сегментація ринку праці. Formи зайнятості і незайнятості. Сегментація працедавців.

Рекомендована література

- Андерсон Б. Уявлені спільноти. Міркування щодо походження й поширення націоналізму. Київ, 2001.
- Антонов А. И. Социология семьи [Электронный ресурс]: учебное пособие / А. И. Антонов, В. М. Медков. – М.: Изд-во МГУ: Изд-во Международного университета бизнеса и управления (“Братья Кариб”), 1996. – 304 с. – Режим доступу до даних: <http://www.socioline.ru/node/406>
- Арон Р. Етапи розвитку соціологічної думки / Пер. з фр. Г. Філіпчука. – К.: Юніверс, 2004. – 688 с.
- Артемьев А.И. Социология личности / Артур Игоревич Артемьев. – [2-е изд.]. – М.: ООО “Арбат – XXI”, 2001. – 256 с.
- Асп Э.К. Введение в социологию. – М.: Алетейя, 2000. – 256 с.
- Белл Д. Грядущее постиндустриальное общество. Опыт социального прогнозирования. – М.: Академия, 2004. – 758 с.
- Бауман З. Плинні часи. Життя в добу непевності. – К.: Критика, 2013. – 176 с.
- Бодріяр Ж. Симулякри і симуляція. – К.: Основи, 2004. – 230 с.
- Бурлачук В. та ін. Біля витоків соціологічної думки в Україні / В. Бурлачук, М. Молчанов, В. Степаненко; Під ред. В. Танчера; Ін-т соціології НАНУ. – Київ:, 1996. – 114 с.
- Буравой М. Социология и неравенство // СОЦИС. – 2015. - № 7. – С. 5-14.
- Вахштайн В. Пост-пострадянська соціологія: кінець першого акту // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2011. - № 2. – С.59-78.
- Вишняк О. Електоральна соціологія. – К.: ІСНАНУ, 1998. – 310 с.
- Волков Ю.Г. Социология: история и современность / Ю.Г. Волков, М. А. Гулиев, В. Н. Нечипуренко, С. И. Самыгин. – Изд. 2-е. – Ростов н/Д: Феникс, 2007. – 668 с.
- Гавра Д.П. Общественное мнение как социологическая категория и социальный институт – СПб.: ИСЭП РАН, 1995. – 235 с.
- Гараджа В. Социология религии: Учеб. пособие для студентов и аспирантов гуманитарных специальностей. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: ИНФРА-М, 2005. – 348 с.
- Гелрігел Д. Організаційна поведінка. – Київ, 2001.
- Глобальні модерності /за ред. М. Фезерстоуна, С. Леша, Р. Робертсона. – К.: Ніка-центр, 2008. – 400 с.
- Головатий М.Ф. Соціологія молоді. Курс лекцій. / М. Ф. Головатий. – К.: МАУП, 2006. – 304 с.
- Горбачик А.П., Сальников С.А. Аналіз даних соціологічних досліджень засобами SPSS: Навч. посіб. – Луцьк: РВВ “Вежа” Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2008. – 164 с.; іл.
- Гофман А. Б. Классическое и современное: Этюды по истории и теории социологии. – М.: Наука, 2003. – 783 с.
- Громов И. А., Мацкевич А. Ю., Семенов В. А. Западная социология. СПб. – Санкт - Петербург: Ольга, 1997. – 372 с.
- Геллнер Е. Нації та націоналізм. – Київ, 2003.

- Добреньков В.И., Кравченко А.И. Методы социологического исследования: Учебник. – М: ИНФРА-М, 2004. – 768 с.
- Економічна соціологія. Навчальний посібник. / За ред. В.М. Ворони, В.Е. Пилипенка. – К., 1997.
- Западноевропейская социология XIX – начала XX веков. Тексты: Учеб. пособ. для студентов вузов, обучающихся по направлению и спец. «Социология» / Под общ. ред. В.И. Добренькова. – М.: Изд. Междунар. ун-та бизнеса и упр., 1996. – 520 с.
- Зарубежная социология XX века: Хрестоматия. Тексты /Отв. Ред. В.Г. Городяненко. – Днепропетровск: Издательство ДНУ, 2001. – 336 с.
- Захарченко М.В., Погорілий О.І. Історія соціології (від античності до початку ХХ ст.) – К.: Либідь, 1993. – 336 с.
- Зборовский Г. Е. История социологии: учебник / Г. Е. Зборовский. – М.: Гардарики, 2007. – 608 с.
- Зборовский Г.Е. Общая социология: учеб. [3-е изд. Испр. и доп.]. – М.: Гардарики, 2004. – 592 с.
- Зовнішня трудова міграція населення України: звіт [Електронний ресурс] / [заг. ред. Укр. центр соц. реформ, Держ. ком. статистики України]. – К., 2009 – Режим доступу до даних: <http://www.openukraine.org/ua/programs/migration/research-program/>
- История социологии: Учеб. Пособие / А. Н. Елсуков, Г. Н. Соколова, Т. Г. Румянцева, А. А. Гриценов; Под общ. Ред. А. Н. Елсукова и др. – 2-е изд., перераб. и доп. – Мн.: Выш. Шк. 1997.
- История теоретической социологии. В 4-х т. /Отв. ред. и составитель Ю. Н. Давыдов. – М.: Изд-во “Канон+” ОИ “Реабилитация”, 2002.
- Кастельс М. Информационная эпоха. Экономика, общество и культура. – М., 2000. – 606 с.
- Касьянов Г. Теорії нації та націоналізму. – Київ, 1999.
- Кіммел М. Гендероване суспільство / Пер. з англ. – К: Сфера, 2003. – 490 с.
- Коваліско Н.В., Кудринська А.І. Основи економічної соціології: навч.-метод. посібник /Н.В. Коваліско. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2016. – 442 с.
- Коваліско Н. В. Основи соціальної стратифікації: Навчальний посібник – Львів: «Магнолія 2006», 2009. – 328 с.
- Коваліско Н. В. Стратифікаційний аналіз сучасного суспільства: Навчальний посібник. – Львів: «Магнолія 2006», 2013. – 312 с.
- Кравченко А. И. История зарубежной социологии: учебное пособие для сузов. – М.: Культура, Академический Проект, 2005. – 704 с.
- Криза в Україні: зони ураження. Погляд соціологів. – К.: Ін-т соціології НАН України, 2010. – 116 с.
- Кутуєв П.В. Ключові проблеми політичної соціології: Підручник. – К.: Центр Вільної Преси, 2001. –236 с.
- Кутуєв П.В. Соціальна реальність і трансформації ХХ століття: між концепціями та утопіями // Соціологія: Теорія, методи, маркетинг. – 2012. - № 3. – С. 68-76.
- Кутуєв П.В. Подорож на Схід: переOPІСНТація сучасного соціологічного дискурсу. – К.: НПУ, 2009. – 214 с.

- Марков І. Українська трудова міграція в ЄС: Соціологічно-статистичний портрет / І. Марков. // На роздоріжжі. Аналітичні матеріали комплексного дослідження / [під. ред. І. Маркова]. – Л., 2009. – С. 21-86.
- Методологія та методи визначення інтегральних соціальних показників / Відп. ред. Ю.І. Саєнко. – К.: Ін-т соціології НАНУ, 2004. – 372 с.
- Монсон П. Современная западная социология: теория, традиции, перспективы./ Пер. со шв. – СПб.: изд-во “Нотабене”, 1992. – 445 с.
- Морис Хальбвакс. Коллективная и историческая память // <http://www.nz-online.ru/index.phtml?cid=10010434>
- Мудрик А.В. Социализация человека: Учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. — М.: Издательский центр «Академия», 2004. — 304 с.
- Мусієздов О.О. Історія української соціології: Навчально-методичний посібник. – Харків, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2004. – 117 с.
- Немировский В.Г., Невирко Д.Д. Социология человека: От классических к постнеклассическим подходам. Изд. 2-е, перераб. и доп. – М.: Издательство ЛКИ, 2008. – 304 с.
- Новая индустриальная волна на Западе. Антология. – М.: Академия, 1999.
- Нора Пьер Всемирное торжество памяти // <http://www.nz-online.ru/index.phtml?cid=10010434>
- Основи теорії гендера. Навчальний посібник. – Київ: К.І.С., 2004. – 536 с.
- Оссовський В. Л. Соціологія громадської думки. – К.: ПЦ «Фоліант», ВД «Стілос», 2005. – 186 с.
- Панина Н.В. Избранные труды по социологии: В трёх томах. – Том I. Вопросы теории, методологии, технологии социологического исследования и профессиональной этики / Сост., ред., вступ. статья Е.И. Головахи. – К.: Факт, 2008. – 472 с.
- Паніна Н.В. Технологія соціологічного дослідження: Курс лекцій/ Міжнародний фонд „Відродження”. – К.: Наукова думка, 1996. – 232 с.
- Паніотто В.І., Максименко В.С., Харченко Н.М. Статистичний аналіз соціологічних даних. – К.: Вид. дім “КМ Академія”, 2004. – 270 с.; іл.
- Парашевін М. Релігія та релігійність в Україні. – К.: Ін-т політики, Ін-т соціології НАН України, 2009. – 68 с.
- Перепелиця М.П. Державна молодіжна політика в Україні (регіональний аспект). – К.: УІСД, 2001. – 242 с.
- Петрушина Т. А креативны ли мы? К вопросу об инновационной культуре населения Украины // Соціальні виміри суспільства. Зб. наук. праць. Вип. 5 (16). – К.: Ін-т соціології НАН України, 2013. – С. 312-323.<http://i-soc.com.ua/files/SocVimiry5.pdf>
- Петрушина Т. Інституційні бар’єри інноваційного розвитку економіки України // Українське суспільство 1992-2012. Стан та динаміка змін. Соціологічний моніторинг. / За ред. д.ек. н. В.Ворони, д.соц.н. М.Шульги. - К.: Інститут соціології НАН України, 2012. – С. 165-174. <http://www.i-soc.com.ua/institute/soc-mon-2012.pdf>
- Петрушина Т. Соціальний потенціал економічного розвитку українського суспільства // Вектори змін українського суспільства / за ред. д.ек.н. В.Ворони, д.соц.н. М.Шульги. – К.: Інститут соціології НАН України, 2014. – С. 24-46.

- Петрушина Т. Соціальний потенціал інноваційного розвитку економіки України // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2014. – №4. – С. 66-93.
- Погорілий О. І. Соціологічна думка ХХ століття. Навч. посібник. – К.: Либідь, 1996. – 224 с.
- Пріс Л. Руйнування соціального і географічного простору. Міграція між США та Мексикою і виникнення транснаціональних соціальних просторів / Л. Пріс. // Глобалізація. Регіоналізація. Регіональна політика: [хрестоматія з сучасною зарубіжної соціології регіонів] / [укладачі Кононов І. Ф., Бородачов В. П., Топольськов Д. М.] – Луганськ: Альма–матер Знання, 2002. – 664 с.
- Религия и общество: Хрестоматия по социологии религии / Сост. Гараджа В.И., Руткевич Е.Д. – М.: Аспект-Пресс, 1996. в 2-х частях. – 775с.
- Ритцер Дж. Современные социологические теории. 5-е изд. – СПб.: Питер, 2002. – 686 с.
- Ровенчак О., Володько В. Міжнародна міграція: теорія та практика : Монографія. — Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2015. — 412 с.
- Руткевич М.Н. Общество как система: Социологические очерки. – СПб., 2001. - 268 с.
- Ручка А. А., Танчер В. В. Очерки истории социологической мысли. – К.: Наук. думка, 1992. – 234 с.
- Савельєв Ю. Соціологія в пошуках сутності сучасності: систематизація теорій суспільства модерну і модернізації // Соціологія: Теорія, методи, маркетинг. – 2012. - № 3. – С. 45-67.
- Савельєв Ю. Суперечності сучасних теоретичних інтерпретацій суспільного розвитку, соціальної еволюції, модернізації та соціальних змін // Соціологія: Теорія, методи, маркетинг. – 2015. - № 3. – С.3-12.
- Семенова В. Качественные методы: введение в гуманистическую социологию. – М.: Добросвет, 1998.
- Середа В. В. Етносоціологія: Навчальний посібник. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 160 с.
- Смелзер Н. Проблемы социологии. Георг-Зіммелівські лекції, 1995. – Львів: Кальварія, 2003. – 128 с.
- Смирнов П.И. Социология личности: учеб. пособ. – СПб.: Социолог. общ-во им. М.М. Ковалевского, 2001. – 380 с.
- Соціологічна думка України: Навч. посібник / М.В. Захарченко, В. Ф. Бурлачук, М. О. Молчанов та ін. – К.: Заповіт, 1996. – 424 с.
- Соціологія: Навч. посібник / За редакцією С.О. Макеєва. – К.: Знання, КОО, 2005. – 455 с.
- Спасибенко С.Г. Социология человека: Учебное пособие. – М.: Экслибрис–пресс, 2007. – 520 с.
- Сулько В. С. Українська соціологічна думка у пошуках істини (зародження і становлення вітчизняної соціології в процесі національного державотворення. Від найдавніших часів до кінця XIX століття): Навч. посібник для викладачів і студентів. – К., 1999. – 324 с.
- Тартаковская И.Н. Гендерная социология. – М.: Чистые пруды, 2006. – 368 с.

- Титаренко Т.М. Життєвий світ особистості: у межах і за межами буденості. – К.: Либідь, 2003. – 376 с.
- Узилевский Г.Я. Социология личности: Учебно-методическое пособие. – Орел: Изд-во ОРАГС, 2004. – 205 с.
- Устич С.І. Системне дослідження суспільства. – Львів, 1992. - 188 с.
- Фуко М. Наглядати і карати: Народження в'язниці. – К.: Основи, 1998. – 392 с.
- Хъелл. Л. Теории личности / Л. Хъелл, Д. Зиглер // Пер. с англ. – СПб.: Питер Пресс, 1997. – 608 с. – (Серия “Мастера психологии”).
- Цыганков П.А. Политическая социология международных отношений. – М.: Радикс, 1994. – 320 с.
- Черниш Н.Й. Соціологія. – К.: Знання, 2009. – 468 с.
- Штомпка П. В фокусе внимания повседневная жизнь. Новый поворот в социологии // СОЦИС. – 2009. - № 8. – С. 3-13.
- Штомпка П. Десять тез про статус соціології в нерівному світі // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. – 2012. - № 3. – С.8-10.
- Штомпка П. «Позитивистский» манифест // СОЦИС. – 2015. - № 2. – С. 38-40.
- Ядов В. Стратегия социологического исследования. Описание, объяснение, понимание социальной реальности. – М.: “Добросвет”, “Книжный дом “Университет”, 1998. – 596 с.
- Ядов В.А. Каким мне видится будущее социологии // СОЦИС. – 2012. - № 4. – С.3-7.
- Якісні дослідження в соціологічних практиках / За ред Н.Костенко та Л.Скокової. – К.: ІСНАНУ, 2009.
- Яковенко Н. Паралельний світ. Дослідження з історії уявлень та ідей в Україні ХУІ-ХУІІІ ст. – К.: Критика, 2002. – 416 с.
- Яцура В., Гріфін Р. Основи менеджменту. – Львів – Бостон – Нью-Йорк, 2001.
- SPSS: искусство обработки информации. Анализ статистических данных и восстановление скрытых закономерностей: Пер. с нем./ Ахим Бюоль, Петер Цёфель. – СПб.: ООО “ДиаСофтЮП”, 2002. – 608 с.